

2024-05-07

Rutin för användning av bilder genererade eller förändrade med hjälp av AI

Det här dokumentet vänder sig till dig som arbetar inom koncernstab kommunikation. Här hittar du rutiner för hur du kan använda AI när du arbetar med bilder. Längre fram hittar du exempel på bilder som illustrerar rutinerna. Sist i dokumentet hittar du en ordlista.

[Varumärkesmanualens anvisningar om bilder](#) är överordnad dessa rutiner. Det innebär bland annat att:

- Bilder ska vara trovärdiga och realistiska.
- Vi använder inte schablonmässiga bilder.
- Personer på bild skildras jämställt och jämlikt, bilderna ska visa den mångfald som finns i samhället och inte förstärka stereotyper.

AI kan användas både för att generera nya illustrationer och fotorealistiska bilder och för att förändra befintliga. Det går ofta inte att avgöra om en bild är autentisk eller skapad med hjälp av AI. Det är därför viktigt att vi är ansvarsfulla och transparenta för att mottagaren ska kunna känna tillit till oss som avsändare och för att ingen ska uppleva sig vilseledd.

Det är alltid du som väljer bild för publicering som ansvarar för att avgöra om en specifik bild genererad eller förändrad med AI är lämplig i sammanhanget, vilket ofta är en bedömningsfråga. Vad som är lämpligt kan skilja sig från fall till fall beroende på sammanhanget där bilden ska användas och vikten av autenticitet.

Generera illustrationer

Illustrationer kan skapas med hjälp av AI, men tänk på att hålla dig till färgerna i illustrationspaletten i [VGR:s varumärkesmanual](#).

Generera fotorealistiska bilder

Vi är varsamma med att AI-generera fotorealistiska bilder. Vi använder aldrig fotorealistiska bilder som visar tydliga ansikten av människor, eftersom de kan misstas för verkliga personer. Likaså genererar vi inte fotorealistiska bilder av objekt som kräver särskilt hög grad av autenticitet för att vara realistiska, som till exempel bilder för att efterlikna miljöer i våra verksamheter eller andra specifika miljöer. Det kan gå bra att skapa genrebilder av mer allmän karaktär så länge de uppfattas som trovärdiga.

Förändring av foton

Det har alltid gått att redigera och manipulera foton. Det är inget nytt, men med AI blir det enklare. Vi är restriktiva med manipulation.

Användningsområden kan vara att det behövs ett annat format än originalet, till exempel en stående bild i stället för en liggande. Det kan finnas estetiska argument att till exempel ta bort en del som stör i bilden. Det kan vara en krukväxt som sticker upp bakom ett huvud eller en handväska som skräpar i ett hörn.

Många typer av bildmanipulation är uppenbart olämpliga, men även förändringar som kan verka obetydliga kan riskera trovärdigheten för avsändaren. Bara för att det finns bildbehov som kan lösas med AI är det inte säkert att det är en bra idé.

Hur fotot ska användas, vad det skildrar och vad förändringen består i är faktorer som var för sig eller tillsammans är avgörande för lämpligheten. Den möjliga nyttan behöver alltid vägas mot vikten av trovärdighet.

- Vi manipulerar aldrig nyhetsbilder eller andra foton som ger anspråk på att skildra verkliga skeenden.
- Viss manipulation kan göras i genrebilder av mer allmän karaktär där förändringen inte bedöms riskera att vilseleda eller uppfattas som känslig.
- Generativ utfyllnad kan gå bra om utfyllnaden inte förändrar bildens innebörd eller trovärdighet.

Redigering av sådant som ljus och skärpa går i regel alltid bra att göra. Även vissa fotomontage går bra att göra, även i nyhetsbilder, förutsatt att det inte riskerar att vilseleda någon. Det får självklart aldrig användas för att påskina ett konkret skeende som aldrig ägt rum.

Uppmärkning av bilder genererade eller förändrade med hjälp av AI

För trovärdigheten är det viktigt att vara transparent med hur bilder skapats. Vissa bilder behöver därför märkas upp med information som redovisar att AI har använts. Behovet kan skilja sig från fall till fall beroende på sammanhanget där bilden ska användas och

vikten av autenticitet. Även här är det alltid du som använder AI för att generera eller förändra en bild som ansvarar för att avgöra om det behöver anges vid publicering. Nedan följer rutiner att utgå ifrån.

Illustrationer som genererats eller förändrats med AI behöver generellt inte märkas upp.

Fotorealistiska bilder, det vill säga bilder som liknar foton, men har genererats med AI, ska märkas upp.

Rekommenderad fras för märkning: *AI-genererad bild* alternativt ditt för- och efternamn följt av */AI* till exempel *Klara Karlsson /AI-genererad bild*

Foton som har förändrats med hjälp av AI ska märkas upp när väsentliga förändringar har gjorts. Mindre förändringar där AI använts för att förändra till exempel ljus eller skärpa behöver normalt inte redovisas. Likaså behöver en mindre betydande generativ utfyllnad inte alltid märkas upp. Det kan till exempel vara att lägga till lite extra himmel i ett foto för att utöka det på höjden.

Exempel på lämpliga fraser för märkning kan till exempel vara: *Bild modifierad med AI* eller *Bildmontage med AI-genererad bakgrund*

Även vid uppladdning i mediebanken eller motsvarande behöver anges om bilder skapats eller förändrats med hjälp av AI.

Upphovsrätt och GDPR

Flera aspekter av upphovsrätt kring bilder och AI är ännu inte juridiskt klarlagda.

Men när du använder AI-verktyg för bildgenerering är det viktigt att vara medveten om och respektera både upphovsrätt och GDPR. Att mata in bilder i dessa verktyg innebär en potentiell hantering av personuppgifter och upphovsrättsskyddade material.

Innan du använder en AI-tjänst för bildgenerering, se till att noggrant läsa och förstå dess användarvillkor. Detta inkluderar att vara medveten om vilka rättigheter du ger tjänsten över de data och bilder du matar in, samt eventuella begränsningar eller regler för användning. Särskilt viktigt att tänka på är om data och bilder som matas in kan användas för att träna AI-modellen.

Om bilderna innehåller identifierbara personer eller personuppgifter måste du följa GDPR. Det innebär bland annat att du måste säkerställa att du har laglig grund för att behandla dessa personuppgifter och att du respekterar deras integritet.

Skapa inte AI-genererade bilder som kan misstas för att vara någon annans verk. Om du vill förändra befintlig bild behöver du först undersöka vilka rättigheter som gäller för just den bilden.

Exempel på användning av bilder genererade eller förändrade med AI

Så gör vi inte

- Exempel på foton vi inte genererar med AI

Människor med synliga ansikten,
Exempel: kvinna som vaccinerat sig

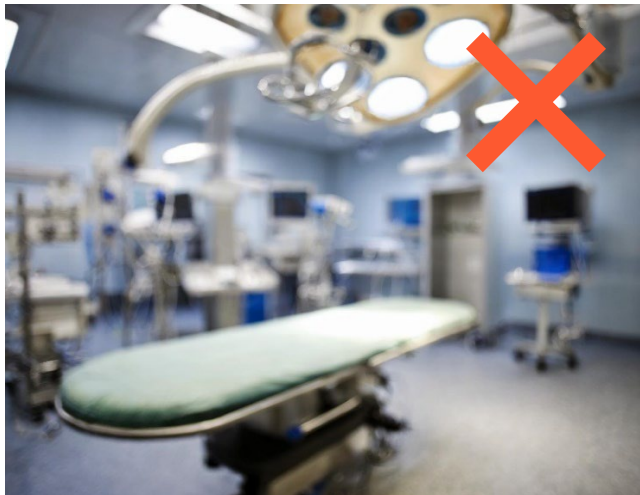

Specifika platser,
Exempel: gatubild från Göteborg

Foton av vårdmiljöer

Exempel: operationssal

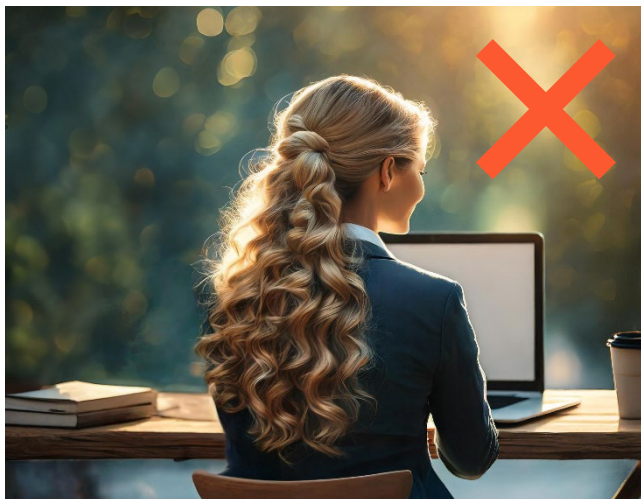
Specifik utrustning

Exempel: spruta

Schablonmässiga foton som inte är trovärdiga och realistiska

Exempel: Kvinna vid dator

Så gör vi inte
- Exempel på hur vi inte förändrar foton

Tillkommande objekt med generativ fyllning

Exempel: Pojke får ryggsäck

Original

Ryggsäck adderad med AI-genererad fyllning

Generativ utfyllnad i identifierbar miljö

Exempel: En identifierbar skola

Original

Skolkorridor utökad med generativ utfyllnad

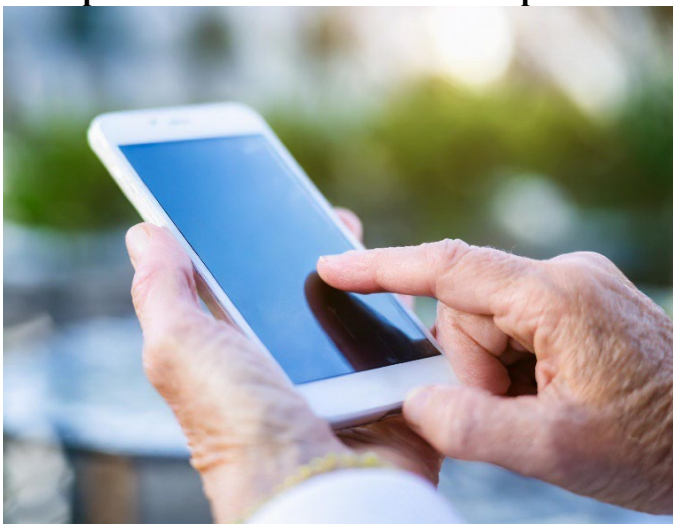

Exempel där det kan gå bra att förändra bilder med AI hittar du längre fram i dokumentet under avsnitten om vilka förändringar som behöver märkas upp och inte.

Så gör vi - Exempel på foton som kan gå bra att AI-generera (märks alltid upp)

Realistiska genrebilder

Exempel: Äldre händer med en smartphone

Märkning: Ev Förnamn Efternamn följt av "AI-genererad bild"

Exempel: Promenad

Märkning: Ev Förnamn Efternamn följt av "AI-genererad bild"

Exempel: Allmän naturbild - sjö

Märkning: Ev Förnamn Efternamn följt av "AI-genererad bild"

Exempel: Människor utan synliga ansikten

Märkning: Ev Förnamn Efternamn följt av "AI-genererad bild"

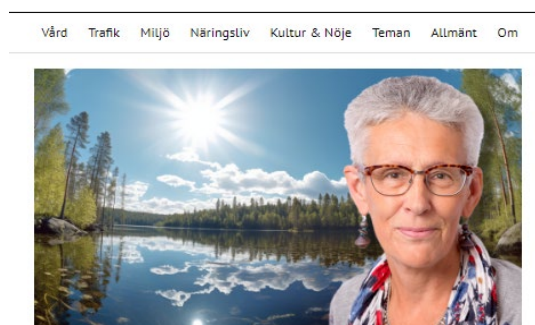
Förändringar som behöver märkas upp

Fotomontage

Exempel: Chefläkare varnar för värmen

Original: Chefläkare Marga Brisman

Fotomontage: Chefläkare Marga Brisman

Regioncheffläkare Marga Brisman uppmanar alla att ta det extra lugnt i värmen.

Chefläkaren varnar för värmen – så skyddar du dig

2023-06-14

Märkning: Bildmontage med AI-genererad bakgrund

Betydande generativ utfyllnad i originalfoto

Exempel: Bildbyråbild i förändrat format

Original

Foto utökat med generativ utfyllnad

Märkning: Bild modifierad med AI

Exempel: Verksamhetsbild, i nytt format

Original

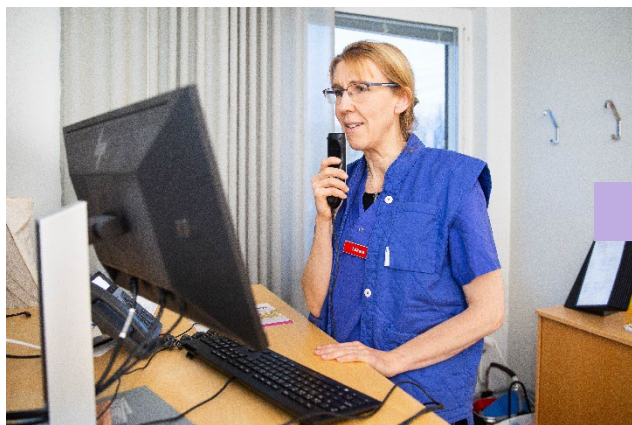

Foto utökat med generativ utfyllnad
samt viss manipulation, bl.a.
bortplockad korg på golv.

Märkning: Bild modifierad med AI

Förändringar med AI som generellt inte behöver märkas upp

Mindre betydande generativ utfyllnad i originalfoto

Original

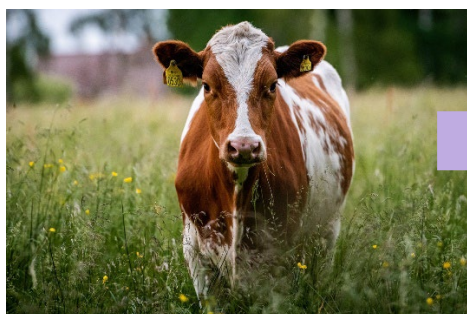

Foto utökat med generativ utfyllnad

Korrigering av ljus och skärpa med hjälp av AI

Original

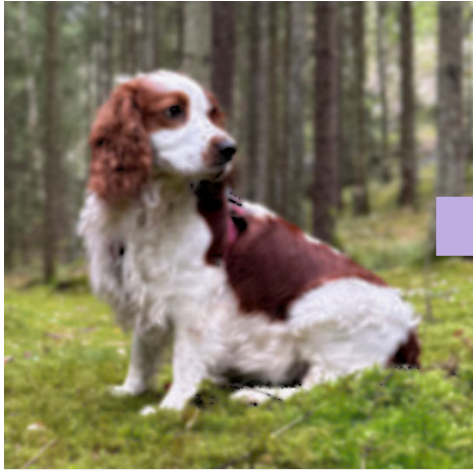

Foto med justerat ljus och skärpa

Ordlista

- **AI-generering:** En helt ny bild skapas från grunden med hjälp av AI.
- **Foto:** Bild som tagits med en kamera
- **Fotorealistisk bild:** En bild som är skapad med AI, men liknar ett foto så att den kan misstas för det.
- **Generativ fyllning** En typ av manipulering där AI används för att generera in ett AI-genererat objekt i en bild
- **Generativ utfyllnad:** En typ av manipulering där AI används för att generera utökning av en bild i en eller flera riktningar
- **Manipulering:** Innehåll tas bort eller läggs till i ett verkligt foto. Det kan handla både om konkreta objekt eller mer diffus utfyllnad, som till exempel att lägga till mer himmel, väggyta, eller liknande.
- **Montage:** Kombination av flera olika bilder eller visuella element som tillsammans skapar en ny sammansatt bild.
- **Redigering:** Förändring för att anpassa eller förbättra ett foto efter det har tagits genom att beskärning, justera färg eller ljusstyrka, lägga till filter och andra liknande metoder.